Fylkesmannen i Hordaland
Landbruksavdelinga

RETNINGSLINER FOR TILSKOT TIL SKOGSVEGBYGGING OG DRIFT MED TAUBANE, HEST O.A. I HORDALAND

Fastsett av Fylkesmannen november 2007, gjeldande frå 1. januar 2008

Innhaldsforteikning

1. Lov og forskriftsgrunnlag ... 3
2. Tilskot til bygging av skogsvegar ... 3
    - 2.1 Formål og virkeområde ... 3
    - 2.2 Krav til veganlegg, eigarar m.v. ... 3
    - 2.3 Krav til planlegging ... 4
    - 2.4 Tilskot ... 4
        - 2.4.1 Fordelingsrutiner ... 4
        - 2.4.2 Prioritering: ... 5
        - 2.4.3 Tilskotsgrunnlag: ... 5
        - 2.4.4 Tilskotssatsar ... 5
        - 2.4.5 Særlege omsyn ... 5
        - 2.4.6 Tilskot til overordna vegplanlegging ... 5
    - 2.5 Vilkår for tilskot ... 5
        - 2.5.1 Vegvedlikehald ... 5
        - 2.5.2 Atterhald om bruk av vegen ... 6
        - 2.5.3 Særlege vilkår ... 6
    - 2.6 Søknad og sakshandsaming ... 6
        - 2.6.1 Søknad ... 6
        - 2.6.2 Rekneskap ... 6
        - 2.6.3 Tilsyn og kontroll ... 6
        - 2.6.4 Byggjeperioden ... 7
        - 2.6.5 Utbetaling ... 7
        - 2.6.6 Tilbakebetaling ... 7
        - 2.6.7 Dispensasjon og klage ... 7
        - 2.6.8 Ikraftsetjing ... 7
3. Tilskot til drift med taubane, hest o.a. ... 8
    - 3.1 Formål ... 8
    - 3.2 Virkeområde ... 8
    - 3.3 Vilkår m.m. ... 8
        - 3.3.1 Vilkår ... 8
        - 3.3.2 Avgrensingar ... 8
    - 3.4 Tilskotssatsar mv. ... 9
        - 3.4.1 Generelt ... 9
        - 3.4.2 Arealklasse taubaneterreng ... 9
        - 3.4.3 Nærare om vilkår for driftstilskot ... 9
    - 3.5 Søknad og sakshandsaming ... 9
        - 3.5.1 Ordinær søknad ... 9
        - 3.5.2 Utbetaling ... 10
        - 3.5.3 Tilbakebetaling ... 10
        - 3.5.4 Kontroll ... 10
        - 3.5.5 Dispensasjon og klage ... 10
        - 3.5.6 Ikraftsetjing ... 10

1. Lov og forskriftsgrunnlag

"Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket" vart fastsett av Landbruks- og matdepartementet 4. februar 2004 med heimel i lov 27. mai 2005 nr.31 om skogbruk (skogbrukslova). Forskrifta vart sist endra 18. desember 2006.

I § 3 heiter det:
" Det skal fastsettes overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog mellom Fylkesmannen, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt ".
Dei følgjande retningslinene er utarbeida av Fylkesmannen i samarbeid med kommunane og næringa, representert ved Vestskog ba. Retningslinene byggjer elles på *"Forskrift om* tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket"

2. Tilskot til bygging av skogsvegar

Det er *"§ 5 "Tilskudd til veibygging"* i *"Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket"* som heimla denne tilskotsforvaltninga med følgjande ordlyd:
"Det kan gis tilskudd til bygging av nye eller ombygging av eksisterende skogsveier når dette bidrar til helhetsløsninger som gir grunnlag for utnyttelse av skog- og utmarksressursene.
Det skal ikke gis tilskudd til bygging av permanente veier som fører til reduksjon av «villmarkspregede områder», dvs. områder som ligger mer enn 5 km i horisontal avstand fra eksisterende tekniske inngrep.
Det kan bare gis tilskudd til veier som er godkjent etter den til enhver tid gjeldende forskrift om planlegging og godkjenning av veier til landbruksformål, eller etter planog bygningslovens bestemmelser. Det er videre et vilkår at veien blir bygd i samsvar med gjeldende normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse, fastsatt av Landbruks- og matdepartementet. Samarbeidstiltak bør prioriteres.
Før anleggsarbeidet settes i gang skal det foreligge en byggeplan som kommunen har godkjent.
Det er et krav at veien blir vedlikeholdt til den standard som den opprinnelig ble bygd.
Tilsatte knyttet til offentlige landbruks- og miljøvernmyndigheter har, når de er på tjenestereiser i de områder veien betjener, rett til avgiftsfri bruk av veier som har fått tilskudd"

2.1 Formål og virkeområde

Formålet med tilskotsordninga er å auka skogbruket sin medverknad til verdiskaping og sysselsetting i distrikta gjennom berekraftig utnytting av virkesressursane. Dette skjer ved å leggja tilhøva til rette for transport av tømmer ut av skogen, og ved å letta tilkomsten og gi høve for rasjonell skjøtsel og drift.
Tilskotsordninga gjeld for alle private og offentlege skogar over 10 dekar.

2.2 Krav til veganlegg, eigarar m.v.

Vegen må ha ein standard som er tilfredstillande for den aktuelle bruk og skal byggjast etter gjeldande normalar for skogsvegar fastsett av Landbruks- og matdepartementet. Det skal

takast omsyn til naturmiljø, friluftsliv og kulturminne ved bygging av vegen. Vegstandarden må avpassast vegplan for det aktuelle området. Veglinja skal vera stukken i marka og godkjent av kommunen; jf. «*Forskrift om planlegging og godkjenning av veier til landbruksformål*», fastsett av Landbruksdepartementet 20. desember 1996 eller godkjent etter Plan og bygningslova. Vegen skal byggjast etter den godkjende veglina, og anlegget skal føra fram til det punkt som er oppgjeve i søknaden.

Dersom det er større fellesanlegg skal det vera skipa veglag (vegforening) med eit ansvarleg styre med vedtekter godkjent av Fylkesmannen. Fordeling av kostnadene for anlegget og det framtidige vedlikehaldet skal vera ordna ved skriftleg avtale før tilskot vert utbetalt.
Alt vegarbeid skal skje i samsvar med gjeldande lover og forskrifter som gjeld innan dekningsområdet for vegen. Det skal ikkje gjevast tilskot til vegar som medfører reduksjon av "villmarksprega område".

2.3 Krav til planlegging

Vegtrasé og linjeføring skal innpassast i vegplanen for området, og ein skal under planlegginga ta omsyn til friluftsliv og naturmiljø; jf. skogbrukslova § 1. Samstundes skal veganlegget sikra høve for rasjonell drift innan dekningsområdet for vegen.

Det skal utarbeidast ein byggjeplan med kostnadsoverslag og ein omtale av vegen som skal godkjennast av kommunen.

Byggjeplanar som har verknad for andre styresmakter må leggjast fram for eller utarbeidast i samråd med vedkommande styresmakt. Plan for veg som går ut frå offentleg veg, og leveringsplassar som blir bygde nær offentleg veg, må difor leggjast fram for Statens Vegvesen for godkjenning.

Ein byggjeplan skal omfatta:
Senterlinje
Vegen si senterlinje skal vera stukken i marka og dokumentert. Det bør vere sett ut referansepunkt som gjer det mogleg å rekonstruera senterlinja.
Kart
Vegen si plassering skal visast nøyaktig på detaljert kart i målestokk 1:10 000 eller større. I tillegg skal eksisterande vegar og nytteområde gå fram av kartet.
Lengdeprofil
Ein byggjeplan skal normalt innehalde lengdeprofil, men for vegar utan kritiske stigningsforhold kan det gjerast unntak.

2.4 Tilskot

2.4.1 Fordelingsrutiner

Innafor den løyvinga over statsbudsjettet som er avsett til skogsvegar, har Fylkesmannen ansvaret for tildeling til det enkelte veganlegg, - i samsvar med forskrift om nærings- og miljøtiltak i skogbruket og desse retningslinene.

Det skal normalt ikkje gjevast tilskot til skogsvegar der anleggskostnadene er under kr. 30.000. Det vert heller ikkje gjeve tilskot til "Enkle vegar" og "vegklasse 8".

2.4.2 Prioritering:

Alle vegar som det blir søkt om tilskot til, skal vurderast ut frå dei kriteria som går fram av Landbruks- og matdepartementet sitt skjema M-016, «Retningslinjer for fordeling av statstilskudd til skogsveier». Følgjande vegar har prioritet:

- Vegar bygde som sams tiltak etter Jordskifteloven skal ha prioritet framfor enkeltanlegg.
- Større fellesanlegg med mykje hogstmoden skog og store produktive skogareal
- Bilvegar
- Ombygging
- Anlegg i tråd med hovudplan for skogsvegar

2.4.3 Tilskotsgrunnlag:

Statstilskot skal normalt reknast ut på grunnlag av totale anleggskostnader. Tilskot og ytingar frå anna hald skal likevel gå til fråtrekk frå anleggskostnadene (eks. som jordbruksinteresser, kraftverk, hytter o.l.).
Utgifter til planlegging kan takast med i tilskotsgrunnlaget. Meirverdiavgift inngår ikkje i tilskotsgrunnlaget, men kan inngå i tilskotsgrunnlaget for skogeigarar som ikkje er registrert for meirverdiavgift.

2.4.4 Tilskotssatsar

På grunnlag av skjema M-016 og andre opplysningar i søknaden fastset Fylkesmannen endeleg tilskot til det enkelte veganlegg. Anlegg i tråd med hovudplan skogsvegar skal premierast.
Tilskot til traktorvegar vil som regel liggja i intervallet 30 – 45 %, og i intervallet 30 – 60 % for bilvegar. Berre unntaksvis kan det til bilvegar ytast maksimalt 70 % tilskot.

2.4.5 Særlege omsyn

Dersom planen for eit veganlegg må endrast av omsyn til naturmiljø og friluftsliv, skal eventuelle meirkostnader grunna dette gå inn i tilskotsgrunnlaget.
Der det er behov for å ta naudsynte miljøomsyn, kan ein kompensera for dette med ein noko høgare tilskotssats.

2.4.6 Tilskot til overordna vegplanlegging

Fylkesmannen kan etter samråd med kommunar / næringsorganisasjonar i skogbruket yta tilskot til overordna vegplanlegging / områdeplanlegging, dette med atterhald om godkjenning frå LMD / SLF.

2.5 Vilkår for tilskot

2.5.1 Vegvedlikehald

Tilskotet vert gjeve på vilkår om at vegen vert vedlikehalden i den standard den opphavleg vart bygd. Vedlikehaldsavtale skal vera underskriven før tilskot vert utbetalt.

2.5.2 Atterhald om bruk av vegen

"Ansatte knyttet til offentlige landbruks- og miljøvernmyndigheter har, når de er på tjenestereiser i de områder veien betjener, rett til avgiftsfri bruk av veier som har fått tilskudd"; jf. § 5 i *"Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket"*.
Det vert teke atterhald om at vegen, i naudsituasjonar, skal kunna brukast avgiftsfritt av forsvaret, politi, lensmenn, legeteneste, veterinærteneste, hjelpekorps mv. Eventuell skade i samband med slik bruk skal skadegjerar betala for.

2.5.3 Særlege vilkår

Kommunen / Fylkesmannen kan setja vilkår om hogst og eller å planta eit visst areal i løpet av ein 8 års periode.
Vilkåra skal fastsetjast med utgangspunkt i skogbruksplan, eller etter ei skjønnsmessig vurdering. Ved fastsetjing av vilkåra skal hogstkvantum og planteareal til vanleg vurderast med utgangspunkt i heile eigedommen. Areal som inngår som plantevilkår skal teiknast inn på kart og følgja søknaden om tilskot. Skogeigar som har motteke tilskot, må i samband med eventuell seinare overdraging eller pantsetjing av eigedommen gjera den nye eigar eller eventuelt panthavar merksam på dei særlege vilkår som knyter seg til tilskotet. Den nye eigaren må gi skriftleg melding til Fylkesmannen om at han tek over vilkåra som er knytte til tilskotet. Dersom uventa tilhøve skulle komma på i vilkårsperioden, kan Fylkesmannen etter søknad frå skogeigaren gi utsetjing med oppfylling av vilkåra for tilskotet.

2.6 Søknad og sakshandsaming

2.6.1 Søknad

Søknader skal skrivast på skjema SLF 903 B. Søknad om tilskot skal saman med kartgrunnlag, skjema M-016 m.m. sendast om kommunen som gir uttale. Kommunen sender søknaden vidare til Fylkesmannen, som avgjer om anlegget skal ytast tilskot og vilkåra for tilskot.

2.6.2 Rekneskap

Det skal førast rekneskap for veganlegget. Rekneskapssamandrag skal fyllast ut på godkjent skjema, M-0011. Utgiftspostane i rekneskapen må dokumenterast med vedlegg. Interessentane sin arbeidsinnsats skal dokumenterast med timelister.
Det blir ikkje gjeve tilskot til vedlikehaldsutgifter. Slike utgifter skal difor ikkje takast med i rekneskapssamandraget.

2.6.3 Tilsyn og kontroll

Dersom Fylkesmannen ikkje har bestemt noko anna, skal kommunen kontrollera at vegen blir bygd i samsvar med den godkjende planen og desse retningslinene, før ferdigattest blir

utskriven. Fylkesmannen kan og kontrollera byggearbeidet og ferdig veg. Resultatet av denne kontrollen skal rapporterast til Fylkesmannen på skjema for resultatkontroll for skogsvegbygging, utarbeidd av Statens Landbruksforvaltning (skjema SLF–913).

Landbruksstyresmaktene har rett til å kontrollera at vegen blir tilfredstillande vedlikehalden, kontrollera driftsrekneskapen for vegen og bruka dei data rekneskapen inneheld til statistiske formål. Jf. elles pkt.2.5.1 og pkt. 2.5.2.

2.6.4 Byggjeperioden

Byggjeperioden for ein veg som mottek statstilskot er inntil 3 år. Fylkesmannen kan i spesielle tilfelle forlenga byggjeperioden maksimalt 5 år.
Tilskot som ikkje er nytta innan utgangen av fastsett byggjeperiode vert trekt inn.

2.6.5 Utbetaling

Fylkesmannen utbetalar vegtilskotet gjennom skogfondssystemet etter at rekneskapssamandraget er godkjent av kommunen og Fylkesmannen. Med grunnlag i godkjende rekneskapssamandrag kan Fylkesmannen betala ut tilskot etter kvart som arbeidet blir gjennomført.

2.6.6 Tilbakebetaling

Tilskotet kan krevjast tilbakebetalt heilt eller delvis, dersom det oppstår forhold som er i strid med dei føresetnader som er nemnt i pkt. 2.4 og pkt.2.5.
Dersom skogeigaren etter utgått vilkårsperiode, som nemnt i pkt. 2.5.3 berre har oppfylt ein del av vilkåra, skal deler av det opphavlege tilskotet betalast tilbake. Beløpet som skal betalast tilbake skal vera i same forhold til det opphavlege tilskotet som den del av vilkåra som ikkje er oppfylt er til dei opphavlege vilkåra.
Beløp som skal tilbakebetalast kan trekkjast inn ved reduksjon i eventuelle andre tilskot under Landbruks- og matdepartementet. Skogeigaren blir ikkje belasta med renter frå tilskotet blei utbetalt fram til krav om innbetaling kjem. For fleire detaljar sjå § 13 i *Forskrift om nærings- og miljøtiltak i skogbruket*

Dersom ein ny eigar ved eventuell overdraging ikkje vil ta på seg dei skyldnadene som er nemnt i pkt. 2.5.3 eller seljaren ikkje gjer ny eigar merksam på desse, pliktar seljar å betala tilbake ein tilsvarande del av tilskotet såframt skyldnadene ikkje er oppfylte.

2.6.7 Dispensasjon og klage

Fylkesmannen kan i særlege tilfelle dispensera frå forskrifta og desse retningslinene.
Vedtak gjort i medhald av *Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket* kan påklagast etter kap. 6 i lov av 10. februar 1967 om handsaming i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

2.6.8 Ikraftsetjing

Desse retningslinene er gjeldande frå 01.01.2008.

3. Tilskot til drift med taubane, hest o.a.

Det er § 7 ”Tilskudd til drift med taubane, hest o.a.” i Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket som heimlar denne tilskotsforvaltninga med følgjande ordlyd:
”Det kan gis tilskudd til utdrift av skogsvirke med taubane, hest o.a.
Tilskudd kan bare gis der det er foretatt registrering av miljøkvaliteter i området. I områder der det ikke er foretatt miljøregisteringer, skal det stilles krav om gjennomføring av de førevar- tiltak som er nedfelt i Levende Skogs standarder”.

3.1 Formål

Formålet med tilskotsordninga er å auka skogbruket sin medverknad til verdiskaping og sysselsetting i distrikta gjennom berekraftig utnytting av virkesressursane i vanskeleg skogsterreng i tråd med gjeldande skogpolitikk.

3.2 Virkeområde

Tilskotsordninga gjeld for alle private og offentlege skogar over 10 dekar.
Tilskot kan gjevast ved avverking på areal der det blir brukt kabelkran, eller slepebane. Bruk av løypestreng og hest er også omfatta av ordninga.

3.3 Vilkår m.m.

3.3.1 Vilkår

Tilskot til drift i vanskeleg terreng skal berre gjevast når drifta blir gjennomført slik at det blir teke omsyn til skogområda sine funksjonar i forhold til biologisk mangfald, landskapsverdiar, kulturminneverdiar og friluftsliv.
Tilskot kan berre gjevast der det er gjennomført registrering av miljøkvalitetar (MiS) i området. I område utan MiS-registreringar, skal det gjennomførast føre-var-tiltak som er nedfelt i Levande Skog sine standardarar.
Det er eit krav om at arealet blir tilfredstillande forynga etter hogst; jf. § 6 i Skogbrukslova og *Forskrift om berekraftig skogbruk.*
Det er vidare eit vilkår at alle drifter over 500 m3 / eller 10 daa skal godkjennast av kommunen på førehand.

3.3.2 Avgrensingar

Det kan berre utbetalast tilskot når:
- det ligg føre eit føremålstenleg driftsopplegg som gir høve for framtidig drift og skjøtsel av driftsområdet og dei tilstøytande områda.
- drifta blir gjennomført utan særleg skade på spesielle miljøverdiar i området.

Det skal *ikkje* gjevast tilskot:
- til hogst av kulturskog i h.kl. II – III
- dersom skogsdrifta kan motverka utbygging av eit rasjonelt vegnett innan eit naturleg avgrensa driftsområde; jf. «*Forskrift om planlegging og godkjenning av veier til landbruksformål*», fastsett av Landbruksdepartementet 20. desember 1996.

• i vernskog utan at hogsten er gjennomført i samsvar med dei fastsette retningslinene for forvaltning av vernskogen som gjeld for området.

• til drifter som vanskeleggjer forynging på avverka areal og eventuelle tilstøytande område.

• til område som skal brukast til andre formål enn skogproduksjon.

3.4 Tilskotssatsar mv.

3.4.1 Generelt

Tilskot til drift i vanskeleg terreng kan gjevast som:

- Driftstilskot i kr/m^3

Tilskotet er avgrensa til salsvirke av bar- og lauvtre, inkludert energivirke som blir drive fram for sal.
Alle kvantumsoppgåver skal gjevast opp under bork.

3.4.2 Arealklasse taubaneterreng

Denne terrengklassen omfattar areal der terrengvanskane er så store at virket *ikkje* kan drivast fram etter ordinær driftsmetode (bruk av slepebane, kabelkran)

Følgjande tilskotssatsar gjeld:
a) Kr 75,- / fm^3 for gran
b) Kr 100,- /fm^3 for furu og lauv
c) For bruk av hest: flat sats på 80,- kr/fm^3 for alle treslag.

3.4.3 Nærare om vilkår for driftstilskot

Avverkingsarealet må vera over 3 dekar og ha eit ståande volum på minst 4 m^3/dekar. Fylkesmannen kan likevel dispensera frå dette volumkravet ved utdrift av skjermstilling o.l. Arealklasse taubaneterreng omfattar dessutan platå og hyller *mindre enn 3 dekar* dersom dette vert avverka saman med eit anna areal med rett på tilskot, eller at utdrift til godkjent leveringsplass må føregå over slike areal.
Fastsetting av tilskotskvalifisert areal skjer etter målingar parallelt med bakken.

3.5 Søknad og sakshandsaming

3.5.1 Ordinær søknad

Ordinær søknad om tilskot til drift med taubane, hest o.a. skal skrivast på skjema **SLF-916 Søknad om tilskot til drift i vanskeleg terreng,** og sendast til kommunen seinast 2 månader etter at drifta er avslutta. Dersom tilskotet skal utbetalast til andre enn skogeigar, må dette merkast på søknadsskjemaet.

Kommunen skal kontrollera at driftsområdet er kvalifisert for tilskot, at drifta er gjennomført i samsvar med vilkåra i desse retningslinene, og at dei oppgåver som går fram av søknaden er korrekte. Søknad om tilskot til drift med taubane, hest o.a. blir deretter sendt Fylkesmannen for avgjerd og utbetaling.

3.5.2 Utbetaling

Fylkesmannen utbetaler tilskotet til søkjar.

3.5.3 Tilbakebetaling

Tilskot kan krevjast heilt eller delvis tilbakebetalt dersom føresetnadene for tilskot ikkje er oppfylt. Beløp som skal tilbakebetalast kan trekkjast inn ved reduksjon i eventuelle andre tilskot under Landbruks- og matdepartementet; jf. § 13 i *Forskrift om nærings- og miljøtiltak i skogbruket.*

3.5.4 Kontroll

Fylkesmannen skal kontrollera at krava i desse retningslinene er oppfylt. Minimum kvar 10. av dei innvilga søknadene skal følgjast opp med synfaring av driftsområdet.
Dei som søkjer om tilskot er forplikta til å gi dei opplysningar og akseptera dei kontrolltiltak som skogbruksstyresmaktene bestemmer.

3.5.5 Dispensasjon og klage

Fylkesmannen kan i særlege tilfelle dispensera frå desse retningslinene. Vedtak gjort i medhald av desse retningslinene og *"Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket"* kan påklagast etter kap. 6 i lov av 10. februar 1967 om handsaming i forvaltningssaker (forvaltningslova); jf. § 11 i *Forskrift om nærings- og miljøtiltak i skogbruket.*

3.5.6 Ikraftsetjing

Desse retningslinene er gjeldande frå 01.01.2008
.